

OUDERENADVIESRAAD Kortrijk

GROTE MARKT 54

8500 KORTRIJK

☎ 056/27 72 84 (Directie Welzijn, Stad Kortrijk)

e-mail: ouderenadviesraad@kortrijk.be

Voorzitter OAR: Freddy Nolf (freddy.nolf@skynet.be)

Memorandum OuderenAdviesRaad 2018

Inleiding

Kortrijk vergrijsst en verzilvert. Van de ongeveer vijfenzeventigduizend Kortrijkzanen zijn er op dit moment 22% die 65 jaar of ouder zijn. Dit aantal zou tegen 2030 stijgen tot 27%. Eén op tien personen van deze groep zal ouder dan 80 jaar zijn.

De Kortrijkse senioren zijn een heel verscheiden groep met verschillende noden én sterktes. Ouder worden, brengt beperkingen en soms speciale zorgnoden met zich mee. Wij vragen hier bijzondere aandacht voor. Maar het is belangrijk om in acht te nemen dat dit vooral een groep burgers is met een breed interesseveld, veel mogelijkheden en goesting om actief te blijven participeren in onze samenleving.

Als stedelijk adviesorgaan wenst de OuderenAdviesRaad een spreekbuis te zijn, niet alleen voor de 27 aangesloten ouderenverenigingen, maar voor alle Kortrijkse ouderen.

In dit memorandum schuiven we de voor ons belangrijkste actuele thema's naar voren. Deze thema's kwamen meermaals aan bod tijdens bevragingen en discussiemomenten in het afgelopen jaar. Hierbij willen wij benadrukken dat inzetten op een ouderenvriendelijke gemeente, ook een positief effect heeft voor zowel jonge gezinnen als personen met een beperking.

Dit memorandum werd goedgekeurd op de algemene vergadering van januari 2018.

Algemeen

De groep “ouderen” omvat grofweg 60 - plussers tot 100 - plussers. De onderlinge verschillen tussen leeftijd, scholing, culturele achtergrond, ervaring, interesses, fysieke mogelijkheden, financiële draagkracht, enzovoort zijn dan ook groot. **We vragen rekening te houden met de onderlinge verschillen binnen de groep ouderen én extra aandacht te hebben voor de groepen die het meest moeilijk hebben.** Mensen leven in het algemeen langer dan vroeger. De hogere leeftijd verhoogt ook de kwetsbaarheid van deze groep. Mobiliteit vermindert, gehoor en zicht kunnen het wel eens laten afweten, het risico op breuken bij een val verhoogt, dementie treft meer en meer ouderen. **Een samenleving die al zijn burgers respecteert organiseert zich hierop door de integrale toegankelijkheid van de samenleving - in al zijn aspecten – nog beter uit te bouwen en te bewaken.**

Ouder worden is bovenal een voorrecht en een positief gegeven. We vragen uitdrukkelijk om **de vele vaardigheden, opgebouwde kennis en ervaringen van deze groep een plaats te geven in de verdere uitbouw van onze samenleving en ouderen actief te betrekken in het maatschappelijk gebeuren.**

Binnen deze algemeenheden vragen we aandacht voor onderstaande concrete uitdagingen.

Specifiek

1. Woonkwaliteit en –omgeving

1.1. We vragen aan het stedelijk bestuur om thuiswonende ouderen te begeleiden in hun thuiszorgsituatie zodat elke Kortrijkzaan zo lang en zo kwalitatief mogelijk in zijn vertrouwde omgeving kan blijven wonen.

1.2. Vaak zijn ingrepen in de woning nodig om te kunnen blijven wonen. **Wij vinden premies voor het aanpassen van de woning in dit kader heel zinvol.** We vragen blijvend in te zetten om de bekendmaking van de bestaande premies en burgers

ouder dan 60 op maat te informeren en te begeleiden vb. via de renovatiebegeleiders en 'Ergo aan huis'.

1.3. Ouderen worden gestimuleerd om zo lang als mogelijk thuis te blijven wonen.

Meer assistentiewoningen en geschikte woningen op maat van ouderen zijn broodnodig.

- Wij vragen een sneller afhandelen van stedenbouwkundige vergunningen en pleiten voor voldoende spreiding van aangepaste woningen over de gehele stad. Op deze manier kunnen ouderen maximaal in eigen omgeving blijven wonen.
- We pleiten voor een toegankelijk, kwalitatief en **betaalbaar woningaanbod** voorzien door sociale huisvestingsmaatschappijen
- Stimuleer bouwprojecten met een hoge 'meegroefactor'. Zorg voor een ruim en verscheiden aanbod aan woningen waarbij geanticipeerd wordt op wijzigende situaties van bewoners.

1.3. **Wij vragen mee te zorgen voor een kwalitatieve en betaalbare opname in de woonzorgcentra** en hiervoor gepast tussen te komen op hogere beleidsniveaus.

Hierbij vragen we naast de private spelers te blijven investeren in publieke zorg die betaalbaar en toegankelijk is.

1.4. Een woonomgeving waar ouderen, ook met beperkingen, zich vrij kunnen in bewegen is een belangrijk gegeven. We vragen aandacht voor **toegankelijke openbare ruimte met goed betreedbare voetpaden** (teveel voetpaden zijn momenteel in lamentabele toestand en zorgen voor onveilige situaties voor voetgangers en rolstoelgebruikers!), **meer groene parkjes en meer rustbanken** (ook in openbare gebouwen). **We vragen ook meer toegankelijke openbare toiletten** (mét betere aanduiding indien aanwezig).

2. Toegankelijkheid en mobiliteit

Zich comfortabel en veilig kunnen verplaatsen is van groot belang voor de ouderen.

- We vragen **alle publieke voorzieningen zelfstandig rolstoeltoegankelijk te maken** (dit zou een evidentie moeten zijn, ook gezinnen met kinderbuggy's hebben hier baat bij).

- Aangepaste parkeervoorzieningen bij alle openbare gebouwen zijn een absolute must. We denken bijvoorbeeld aan de situatie aan het AZ Groeninge waar de begeleider de minder mobiele (vaak kwetsbare) persoon moet “achterlaten” om de wagen verderop te gaan parkeren.
- **Wij vragen uitdrukkelijk om een comfortabel openbaar vervoer te garanderen.** Vanuit iedere deelgemeente moet bijvoorbeeld het AZ Groeninge vlot bereikbaar zijn. Ook in de binnenstad moeten ouderen beroep kunnen doen op vlot openbaar vervoer om zich te verplaatsen. Aanvullend op de basisbereikbaarheid geboden door de lijn, moeten noden voor korte afstanden opgevangen worden. De stad kan hier een belangrijke rol in opnemen (vb. systeem ‘Taxibonnen’).
- Wij vragen het **aanbod van aangepast vervoer van deur tot deur**, voor mensen die geen gebruik meer kunnen maken van het openbaar vervoer, uit te breiden en betaalbaar te houden.
- Onveilige situaties kunnen via het stedelijk meldpunt 1777 worden gemeld. Een **blijvende bekendmaking van 1777** is geboden.

3. Ondersteunen van mantelzorg

Mantelzorg (de (langdurige) zorg die familie, kennis, vrienden aan een zorgbehoevende bieden) zal zeker in de toekomst noodzakelijk zijn. **We vragen de bestaande mogelijkheden binnen thuiszorg meer bekend te maken en de zorgdragers beter te ondersteunen en te begeleiden om hun engagement draagbaar te houden.** Dit houdt onder andere in:

- **Mensen begeleiden in hun hulptaak.**
- Hulplijnen beter bekendmaken, **vroegtijdige zorgplanning stimuleren**
- **Inrichting van een specifieke infolijn** waar iedereen terecht kan met vragen omtrent zorg
- **Verder ondersteunen van initiatieven als ‘Buren voor buren’** over heel Kortrijk.

4. Promoten en ondersteunen van vrijwilligerswerk en het verenigingsleven

Het vrijwilligerswerk en verenigingsleven houdt ouderen actief. Het creëert netwerk en sociaal vangnet. Bovendien kunnen vrijwilligers belangrijke maatschappelijke noden invullen. Als OuderenAdviesRaad roepen we ouderen op om een actieve

bijdrage te leveren in de samenleving. De stedelijke diensten kunnen de brede waaier van vrijwilligerswerk helpen promoten en ondersteunen.

- **We vragen om vrijwilligerswerk en het verenigingsleven van en voor ouderen te ondersteunen door onder andere:**
 - Faciliteren van lokalen
 - Uitbouw verenigingsleven in de binnenstad, uitbouw OC Lange Munte, evenredige spreiding OC's en lokale dienstencentra
 - Stadsbrede sensibilisering naar activeren van oudere vrijwilligers.

5. Preventieve acties mbt gezondheid

Voorkomen is beter dan genezen! We vragen om in komende beleidsperiode de klemtoon te leggen op preventief werken. **We vragen het thema gezondheid in samenwerking met de zorginstellingen te bewaken en te stimuleren via campagnes, vormingen en activiteiten. Bijvoorbeeld in het kader van valpreventie maar evenzeer op het vlak van geestelijke gezondheid en dementie.**

6. Ouderenparticipatie

We vragen om de groep ouderen kansen te geven om te participeren in de samenleving.

- Ouderen te laten vertegenwoordigen door leeftijdsgenoten in de politieke beleidsorganen, bestuursorganen en adviesraden.
- Stimuleren van een evenwichtig cultuur-, sport- en vrijetijdsaanbod zowel 's avonds als overdag en wegnemen drempels om aan vrije tijd te participeren zoals kostprijs en vervoersmogelijkheden. Het creëren van ontmoeting is van groot belang in de strijd tegen eenzaamheid bij ouderen.

7. Bestrijden van onveiligheid

Het zou niet mogen dat ouderen vaak bang zijn om zich in hun buurt te begeven. Sociale controle en **vlot bereikbare, aanspreekbare en ruim op het terrein aanwezige wijkagent, buurtwerkers en preventieteams** die dicht bij de mensen staan verkleinen onveiligheidsgevoelens. Verontrustende situaties zouden gemakkelijk moeten kunnen aangekaart en aangepakt worden.

8. Informatietoegang

Blijvend aandacht hebben voor doelgroepen die moeilijker kunnen volgen in de digitale evolutie.

- Alternatieve communicatiemiddelen (op maat) beschikbaar blijven stellen voor mensen die geen toegang hebben tot de digitale kanalen
- Blijvend inzetten op initiatieven waarbij ouderen de kans krijgen te leren werken met o.m. laptop, tablet en smartphone, e-mail en surfen op het internet.

9. Eenzaamheid

We vragen een blijvende inzet vanuit de lokale overheid voor de bestrijding van eenzaamheid: ontmoeting blijven creëren via OC's en wijkcentra, stimuleren van verenigingsleven, ondersteunen van Buren voor Buren...